

אמירה לנכרי והנאה ממעשיו

איסורי אמירה לנכרי

חז"ל אסרו לומר לנכרי לעשות מלאכה עבורו

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קכא עמוד א

משנה. נכרי שבא לכבות, אין אומרים לו כבה ואל תכבה - מפני שאין שביתתו עליהן. אבל קטן שבא לכבות אין שומעין לו, מפני ששביתתו עליהן.

2. רש"י מסכת שבת דף קכא עמוד א

אין אומרים לו כבה - רבנן גזור על אמירה לנכרי משום שבות.

ולא תכבה - אין צריך למחות בידו, אלא יניחנו ויכבה.

שאינן שביתתו - של נכרי עליהן, דישאל אינו מזהר על שביתתו של נכרי שאינו עבדו.

רמיזה לנכרי ואיסור הנאה ממעשיו

רמיזה מותרת מדין הרהור

3. תוספות מסכת שבת דף קנ עמוד א

אומר אדם לחבירו הנראה שתעמוד עמי לערב - י"א דווקא לחבירו אבל לנכרי אסור לפי שהוא עושה לדעת אותה אמירה ואינו נראה דהא שרינן ליה הכא משו' דדבור אסור והרהור מותר א"כ ל"ש נכרי ל"ש ישראל, מ"ר.

(מורי רבי) (אמנם כאן הרמיזה לצורך מוצאי שבת, ולשבת צ"ל שלא בלשון ציווי אלא בלשון סיפור)

בנוסף לאיסור האמירה אסרו חז"ל את ההנאה ממעשה נכרי אפילו עשה מעצמו

4. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קכב עמוד א

משנה. נכרי שהדליק את הנר - משתמש לאורו ישראל, ואם בשביל ישראל - אסור מדרגתו. מילא מים להשקות בהמתו מנזר נכנס הכניס - משקה אחריו ישראל, ואם בשביל ישראל - אסור. עשה נכרי כבש לירד בו - יורד אחריו ישראל, ואם בשביל ישראל - אסור. מעשה ברבן גמליאל וזקנים שהיו באין בספינה, ועשה נכרי כבש לירד בו, וירד בו רבן גמליאל וזקנים.

גמרא. וצריכא, דאי אשמעינן נר - משום *דנר לאחד נר למאה, אבל מים - ליגזר דילמא אתי לאפושי בשביל ישראל כיון דנכרי נכרי נכרי, ליכא למימר דנכרי נכרי נכרי. וכבש למה לי? - מעשה דרבן גמליאל וזקנים קמשמע לן.

תנו רבנן... במה דברים אמורים - שאין מכירו, אבל מכירו - אסור הא רבן גמליאל מכירו הוה! - אמר אביי: שלא בפניו הוה. רבא אמר: אפילו תימא בפניו, נר לאחד נר למאה.

ונמצא שיש שלשה תנאים הכרחיים ליהנות ממעשה נכרי

א. שעשה על דעת עצמו (ולא מאמירה של ישראל).

ב. בשביל עצמו (ולא בשביל ישראל).

ג. אם מכיר את הישראל: שלא יהיה מעשה ששייך ריבוי (כמו

שיש בשאיבת מים אך לא בהדלקת נר).

• ובנוסף אין בו חשש מוקצה כגון שקטף פירות.

5. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שכה סעיף יא

ליקט א"י עשבים לצורך בהמתו, אם אינו מכירו, מאכיל אחריו ישראל... אבל אם מכירו, אסור.

וכן בכל דבר דאיכא למיחש שמא ירבה בשבילו; אבל בדבר דליכא למיחש שמא ירבה בשבילו, כגון שהדליק נר לעצמו או עשה כבש לירד בו, שבנר אחד ובכבש אחד יספיק לכל, אפי' מכירו, מותר.

☞ איסור ההנאה במוצ"ש הוא עד בכדי שיעשו (שו"ע שכה ו).

דוגמא לאיסור הנאה:

- הרתיח מים לעצמו אסור לישראל שמכירו להנות מהם
- הדליק אור לעצמו מותר להשתמש אפילו מכירו.

☞ מקרים שלא נחשבים הנאה

- הנאה שהיתה אפשרית ממילא: נכרי שהוסיף אור באיסור (ללא ידיעת ישראל ויש חולקים) מותר לשהות באותו מקום ולעשות פעולות שהיו אפשריות גם קודם. (שם עא)
- כשהפעולה יכלה להעשות בהיתר והנכרי עשה באיסור לצרכו: כגון שחימם מים לשטוף כלים. (שש"כ שם כד ע"פ משנ"ב רעו כז)
- הנאה עקיפה: נכרי שפתח מעטפה באיסור מותר לקרוא המכתב שבה (משנ"ב שם מא) וכן בהנאה עקיפה אחרת כגון פתיחת קופסא בדרך האסור (שש"כ ל טט).

היתרים באמירה לנכרי

ההיתרי אמירה לנכרי משום מצות ישוב ארץ ישראל אפילו בכתובה שהיא מלאכה מהתורה

6. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף ח עמוד ב

הקונה שדה בסוריא - כקונה בפרוארי ירושלים; למאי הילכתא? אמר רב ששת: לומר, שכותבין עליו אונו שטר מכירה ואפילו בשבת. בשבת ס"ד? כדאמר רבא: אומר לעובד כוכבים ועושה, ה"נ אומר לעובד כוכבים ועושה; ואף על גב דאמירה לעובד כוכבים שבות, משום ישוב א"י לא גזור רבנן.

אמירה לנכרי הותרה לצורך מצוות מילה, ויסוד ההיתר הוא כיון שזהו שבות שאין בו מעשה. וקל מהזאת אפר פרה שהוא איסור דרבנן בידיים.

7. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף סז עמוד ב

ההוא ינוקא דאשתפיך חמימיה סהיו רוצין למולו והחמו לו תמין מצערב ונשפטו היום, אמר להו רבנן: רבנן: נייתו ליה חמימי מגו ביתאי מניתיא דכסה והתנוק היה צבית אחר כחותה חל. אמר ליה אביי: והא לא ערבינן כלומר לא עשינו ערוב חצרות ואסור לטלטל מדרבנן גם מרשות היחיד לרשות היחיד של אנשים שונים! - אמר ליה: נסמוך אשיתוף של המבואות שמתיר גם לטלטל בחצרות. - אמר ליה: הא לא שתפינן! - נימרו ליה לנכרי ליתי ליה.

אמר אביי בעי לאותביה למר ולא שבקן רב יוסף... לבתר הכי אמר ליה: מאי בעית לאותביה למר? אמר ליה: דתניא, הזאה על הטמא אינה אסורה כשצטת אלף משקס צנות. (הכוונה בהזאה על טמא בערב פסח שחל בשבת על מנת שיוכל להקריב קרבן פסח שהוא מצווה כמובא בפסחים סה ב). שבות ואמירה לנכרי שבות, מה הזאה שבות ואינה דוחה את השבת, אף אמירה לנכרי - שבות, ואינה דוחה את השבת!

אמר ליה: ולא שני לך בין שבות דאית ביה מעשה לשבות דלית ביה מעשה? [יש גורסים דהא מר לא אמר לנכרי זיל אחים].

וי"ח ואומרים דמילה שאני דניתנה שבת לידחות אצלה אבל בשאר מצות אסור וכן סוברין שאינו מותר אלא במקום חולי גמור ודברי רבינו עיקר.

פסק השו"ע והרמ"א

השו"ע התיר אמירה במלאכה דרבנן לצורך מצוה, מקצת חולי או הפסד מרובה

13. שולחן ערוך הלכות שבת סימן שז סעיף ה

דבר שאינו מלאכה, ואינו אסור לעשות בשבת אלא משום שבת, מותר לישראל לומר לא"י לעשותו בשבת; והוא שיהיה שם מקצת חולי, או יהיה צריך לדבר צורך הרבה משנ"ב: עיי' במ"א שם סי' דדוקא במקום הפסד גדול אבל בלא"ה אין להקל כלל או מפני מצוה;

כיצד: אומר ישראל לא"י בשבת לעלות באילן להביא שופר לתקוע תקיעת מצוה; או להביא מים דרך חצר שלא עירבו, לרחוץ בו המצטער; ויש אוסרין.

הגה: ולקמן סי' תקפ"ו פסק להתיר השו"ע התיר להגיד לנכרי להביא שופר מראש האילן, וע"ל סי' רע"ו דיש מקילין אפילו במלאכה דאורייתא, וע"ש ס"ג.

הרמ"א מתייר במקום צורך גדול לסמוך על העיסור להקל במלאכות דאורייתא לצורך מצוה

14. שולחן ערוך הלכות שבת סימן רעו סעיף ב

הגה: י"א דמותר לומר לא"י להדליק לו נר לסעודת שבת משום דסבירא ליה דמותר אמירה לא"י אפי' במלאכה גמורה במקום מצוה,

שעל פי זה נהגו רבים להקל בדבר לצוות לא"י להדליק נרות לצורך סעודה, בפרט בסעודת חתונה או מילה, ואין מוחה בידם. ויש להחמיר במקום שאין צורך גדול, דהא רוב הפוסקים חולקים על סברא זו וע"ל סי' ש"ז.

משנ"ב כד: והשל"ה החמיר אף לצורך גדול.

ערוה"ש יד: העניין תמוה לסמוך על דעת חיד במקום שכל הפוסקים חולקים עליו.

אמירה בדאורייתא לצורך מצוה דרבים

התירו למנוע מכשול של רבים בתיקון העירוב

15. חיי אדם חלק ב-ג (הלכות שבת ומועדים) כלל סב סעיף יא

מותר לומר לנכרי לתקן את העירוב שנתקלקל בשבת כדי שלא יבואו רבים לידי מכשול (וכ"כ במשנ"ב רעו כה). וכדאי הוא בעל העיסור (בס"ר ע"ו) לסמוך עליו, להתיר שבות דאמירה אפילו במלאכה דאורייתא במקום מצוה דרבים (שהרי התירו לצורך מצוה דרבים גם שחרור עבד כנעני שמדין תורה אסור לשחררו כמובא בברכות מז ב):

התירו לצורך מצוה של רבים כשאי אפשר אחרת ועדיף באמירה לאמירה.

16. לויית חן סימן יז עמוד כה

כשאירע שנפסק החשמל בליל שבת באמצע קריאת שמע, הוריתי לומר לגוי להדליקו לצורך הרבים, שקוראים קריאת שמע ומתפללים מתוך הסידור דוקא. וא"א אפשר להם להתפלל בע"פ. ומכל מקום היכא דאפשר טוב לעשות כן ע"י אמירה לעכו"ם שיאמר לעכו"ם חבירו.

ראשונים שהתירו אמירה לצורך מצוה

הגמרא מתיירה באמירה אפילו מלאכות מהתורה לצורך מצוה כיון שהאמירה לנכרי עצמה היא שבות שאין בה מעשה.

8. ספר העיטור שער ג - הלכות מילה דף מט טור א

משום שבות דלית בה מעשה, אלא אמירה לחודה, לא דחי לה מילה בזמנו. וכל מכשירי מילה עושין ע"י אינו יהודי למימר לאינו יהודי לצבותיה ואיתויי איזמל אחרינא או איפגוס ולאחמומי חמין ולאברי' ינוקא כפסקא דרבוותאי קמאי הוא הדין כל מידי דמצוה עבדינן ע"י אינו יהודי דמשום דלא ידחו מצוה. וקרוב אני לומר להדלקת נר בשבת למרות שהיא מלאכה דאורייתא מצוה בשעת אכילה מדליקין ע"י אינו יהודי בשבת. (וכן משמע בב"ה"ג)

היתר אמירה הוא רק במלאכות דרבנן ולא במלאכות מהתורה כמו חימום מים

9. רי"ף מסכת שבת דף נו עמוד א

ומגופא דהאי עובדא ילפת דאסור למימר לנכרי לצבותיה או לאתויי דרך רה"ר כיון שהיא מלאכה מהתורה מדקאמר ליה דהא מר לא א"ל זיל אחים לי מכלל דאסור למימר לנכרי זיל אחים כיון שהיא מלאכה מהתורה לי וכמה מרבוותא טעו בהאי פירושא ... ואטעו לכולהו נוסחאי דגמרא דקסברי דליכא בגמרא דהא 'מר לא א"ל זיל אחים לי' אלא טעותא דנוסחי הוא ולא כדקא סברי הוא ונוסחי לית בהו טעותא אלא נוסחי מעלייא נינהו... קאמר ליה אלא הכי קאמר ליה הא דאמרת אמירה לנכרי שבות וקא מדמיתו לה לשבות דהזאה דאסירא לא שני לך בשבות דאמירה גופה בין שבות דאית ביה מלאכה לשבות דלית ביה מלאכה דהא מר לא א"ל זיל אחים לי דאית ביה מלאכה אלא אייתי לי מגו ביתאי קאמר ליה דטלטול בעלמא הוא דלית ביה מלאכה דשמעת מינה דכי אמרינן אמירה לנכרי שבות בדבר שהוא מלאכה אבל בדבר שאינו מלאכה כגון האי לא אמרינן ביה אמירה לנכרי שבות.

היתר אמירה לנכרי קיים רק במצוות ישוב הארץ ובמצוות מילה כיון שהמצוה עצמה זוחה את השבת. אך לא בשאר מצוות.

10. תוספות מסכת גיטין דף ח עמוד ב

אף על גב דאמירה לעובד כוכבים שבות משום ישוב ארץ ישראל לא גזרו רבנן - אבל משום מצוה אחרת לא היינו מתירין אמירה לעובד כוכבים במלאכה דאורייתא כדמוכח בפרק הדר (עירובין דף סח). ההוא ינוקא דאשתפיך חמימיה...

ואין ללמוד מכאן היתר לומר לעובד כוכבים להביא ספר בשבת דרך כרמלית דלא דמי דדוקא משום מילה דהיא גופה דחיא שבת התיירו.

הרחבת ההיתר למלאכות דרבנן בנכרי

הרמב"ם מבין שהיתר הטלטול הוא באיסורי דרבנן ולא היה דווקא ביום המילה ולצורך המילה. ממילא ההיתר הוא בכל מקום צער.

11. רמב"ם הלכות שבת פרק ו הלכה ט

דבר שאינו מלאכה ואין אסור לעשותו בשבת אלא משום שבות מותר לישראל לומר לגוי לעשותו בשבת, והוא שיהיה שם מקצת חולי או יהיה צריך לדבר צורך הרבה או מפני מצוה.

12. מגיד משנה הלכות שבת פרק ו הלכה ט

והנראה לי מלשון רבינו שהוא מפרש מעשה דפ' הדר שלא ביום מילה אלא קודם לה או אחריה הרבה. ואעפ"כ התירו משום צער התינוק שהחמין יפין לו ודברי הגאונים ז"ל בדין המילה כ"ש הוא.

אמירה בדאורייתא לצורך חולה שאין בו סכנה

חולה שאין בו סכנה ויולדת לאחר שלשים אומרים לנכרי לעשות לו כל מלאכה שצריך לה בשבת.

17. תלמוד בבלי מסכת שבת דף קכט עמוד א

אמרי נהרדעי: חיה שלשה, שבעה ושלשים. שלשה, בין אמרה צריכה אני ובין אמרה לא צריכה אני - מחללין עליה את השבת. שבעה, אמרה צריכה אני - מחללין עליה את השבת, אמרה לא צריכה אני - אין מחללין עליה את השבת.

שלשים, אפילו אמרה צריכה אני - אין מחללין עליה את השבת, אבל עושין על ידי ארמאי.

כדבר עולא בריה דרב עילאי, דאמר: כל צרכי חולה נעשין על ידי ארמאי בשבת. וכדבר המנונא, דאמר רב המנונא: דבר שאין בו סכנה - אומר לנכרי ועושה.

ההיתר באמירה לצורך חולה שאין בו סכנה הוא גם במלאכות דאורייתא

18. רמב"ם הלכות שבת פרק ב הלכה י

חולה שאין בו סכנה עושין לו כל צרכיו על ידי גוי, כיצד אומרים לגוי לעשות לו והוא עושה לבשל לו ולתפוח ולהביא רפואה מרשות לרשות וכיוצא באלו, וכן כוחל עיניו מן הגוי בשבת אף על פי שאין שם סכנה.

וכן נפסק להלכה כרמב"ם

19. שולחן ערוך הלכות שבת סימן שכח סעיף יז

חולה שנפל מחמת חליו למשכב ואין בו סכנה, הגה: או שיש לו מיחוש שמצטער וחלה ממנו כל גופו שאז אף על פי שהולך כנפל למשכב דמי (המגיד פ"ב), אומרים לא"י לעשות לו רפואה.

20. משנה ברורה סימן שכח ס"ק מז

(מז) לעשות לו רפואה - אפילו במלאכה דאורייתא וה"ה שאר צרכיו כגון לאפות ולבשל - וכיוצא באלו אם צריך לכך:

חימום וקרור על ידי נכרי בדאורייתא

קור הוא כחולי שהותר

21. מרדכי מסכת שבת פרק יציאות השבת רמז רנ

אמנם ה"ר יום טוב כתב וז"ל מנעורי הייתי משתומם על האוסרים להתחמם כנגד מדורות הנכרים הנעשה בשבת בשביל ישראל כי ראיתי אבא מרי ורבינו משולם שהיו פרושים ומתחממים וכן הרבה גדולי עולם וטעמא כדאמר בעלמא הכל חולים אצל המילה וכן הכל חולים אצל הקור: הגה"ה והאריך בראיות ובסוף תשובתו כתב יהא חלקי מן המתחממים ולא מן הפורשים והמתחממים יתענגו על רוב שלום ע"כ הגה"ה:

ההיתר בהזלקת הוא דווקא בארצות הקרות שהקור גדול

22. שולחן ערוך הלכות שבת סימן רעו סעיף ה

בארצות קרות, מותר לא"י לעשות מדורה בשביל הקטנים והוא השין להדליק נטיר על ידי נכרי לילד עד גיל שש שבע. מאמ"א קכ ומותרין הגדולים להתחמם בו, ואפי' בשביל הגדולים מותר אם הקור גדול, שהכל חולים אצל הקור; ולא כאותם שנוהגים היתר אף על פי שאין הקור גדול ביום ההוא.

לסוברים שחשמל דרבנן מותרת אמירה להדליק מאוור או מזגן גם להעביר את החום

23. שו"ת מנחת יצחק חלק ג סימן כג

(ד) אמנם נראה, דבנד"ד א"צ לכל זה, דלפי המבואר בדברי המג"א הנ"ל, היכא דהוי רק שבות דשבות יש להתיר משום צער, ובנד"ד הולדת כח הזרם, בלא הבערה כלל, נראה דל"ה רק איסור דרבנן, וכמו שכתבתי בזה במק"א בספריי, ואף משום חשש הולדת נצוצות, ופסיק רישא ואם כן באמירה לעכו"ם הוי שבות דשבות, ובמקום צער גדול כחום היום מאד, יש להקל לפתוח המאוורר ע"י עכו"ם כנלענ"ד.

(מאמ"ר נר: קכ: דווקא כשיש חשש לחולי כגון כאבי ראש, סחרחורת, קשיי נשימה וכדו')

אמירה לנכרי במקום מחלוקת הפוסקים

24. שולחן ערוך הלכות שבת סימן שיד סעיף ז

ושבירת פותחות של תיבות, יש מתיר ויש אוסר, ויש להתיר ע"י א"י.

כיון שנחלקו הראשונים בדיו ביטול אחר ביטול בלח, מותר לומר לנכרי לחמם מרק כשהכרחי חסעדות שבת, למרות שלישאל פסקנו לאסור.

25. באור הלכה סימן רנג סעיף ה

ובברכי יוסף מצאתי בשם אחד מן האחרונים שמצדד אפילו בדבר שיש בו מרק להקל להחם ע"י א"י אם נצטנן אם אינו נותן ע"ג האש או הכירה ממש שסומך על הפוסקים שסוברים דאין בשול אחר בשול אפילו אם נצטנן וצ"ע אם יש לסמוך ע"ז דמסימן זה לא משמע כן אך אם הוא לצורך שבת ואין לו עצה אחרת אפשר דיש לסמוך על זה: וכן הקל ילקוט יוסף שבת ג דין ביטול אחר ביטול סעיף ד

אמירה לנכרי בפסיק רישא

הנחת סירים על התנור והדלקתו אחר כך לצורך חימום הבית תלויה בכוונת הנכרי

26. תרומת הדשן סימן סו

הכא עיקר כוונת השפחה לדבר היתר, לחמם בית החורף, דשרו רבנן בה אמירה לנכרי, משום דהכל חולים הם אצל הצינה. ונהי נמי דהחמין נרתחים ע"י כך מאליהם בודאי, וע"ד כן היא מושיבתם על התנור. מ"מ בשעה שהיא מושיבתו על התנור, אין שום אש בתנור, וההבערה שהיא מבערת אח"כ, עיקר כוונתה (משמע הנכריה) היא לבית החורף. ואף כי פסיק רישיה הוא לענין החמין, מ"מ יש חילוק בשבות דרבנן, בין מתכוין גמור ללא מתכוין דפסיק רישיה. הובא ברמ"א רנג ה

ט"ז, ביאור הגר"א: ההיתר הוא רק בפסיק רישא דלא ניחא ליה.

27. חזון עובדיה שבת חלק ב דיני אמירה לגוי סעיף ד

אמירה לעכו"ם לעשות מעשה שיש בו פסיק רישיה בדאורייתא, ואין הנכרי מכוון למלאכה - מותר.

אמירה לפתיחת מקרר עם נורה: מהדין מותרת. ויש מחמירים לומר לו לקחת פרי לעצמו.

הרמ"מ מפסק החשמל הראשי באופן שידלקו מוצרי חשמל נוספים תלויה בכוונת הישראל.

28. ארחות שבת פרק כג הערה נה

לכאורה יש לומר שאזלינן בתר עיקר כוונתו. שבאופן שעיקר כוונתו של האדם היא לצורך החדר שבו נמצאים הנרות, כגון ששם נערכה הסעודה, ובחדרים האחרים אין האור נחוץ לו כל כך, ולא היה קורא לגוי לבוא לביתו לצורך אור זה, הרי זה מותר. דיש לדון זאת לפי עיקר כוונתו, והוי כרמז

להוסיף אור. ואם עיקר כוונתו לחדדים האחרים, א"נ אם כוונתו לשניהם בשווה – הרי זה אסור.

סיכום והלכה למעשה

אמירה לנכרי אסורה בשבת, וגם אם עשה מעצמו לצורך ישראל אסור בהנאה למוצאי שבת בכדי שיעשו.

הנאה ממעשה נכרי שעשה עבור ישראל – אסורה אפילו עשה מדעתו.

הנאה ממעשה נכרי שעשה עבור עצמו – אם אינו מכיר את הישראל מותר. ואם מכיר את הישראל מותר רק במלאכות שאין חשש שירבה בשבילו.

חייב מחאה – כאשר הנכרי עושה עבור ישראל בבית ישראל חייב הישראל למחות בו שיפסיק (משנ"ב רמג ה', ילקו"י שז כא).

היתרים באמירה לנכרי באיסורי דרבנן

הפוסקים התירו אמירה באיסורי דרבנן במקרים הבאים:

- **לצורך מצוה**
 - טלטול בכרמלית להביא שופר (שו"ע שז ה)
- **במקצת חולי**
 - כגון כאב ראש קל
- **בצער**
 - כגון הדלקת מזגן או מאוורר בחום גדול (מנח"י ג כג)
- **בהפסד מרובה** (משנ"ב שז כה)
 - הדלקת מקפיא שיש בו כמות בשרים שיתקלקלו. וטוב שיאמר בלשון סיפור דברים (לחוש לסוברים שהוא איסור תורה. ע"פ שו"ע שלד כו. מאמ"ר שם).

היתרים באמירה לנכרי באיסורי תורה

הפוסקים התירו אמירה לנכרי באיסורי תורה במקרים הבאים:

- **לצורך חולה שאין בו סכנה.**
- כגון הדלקת תנור לחולה שפעת ששוכב במיטה.
- **לצורך מניעת מכשול מרבים.**
 - כגון תיקון הערוב בשבת (משנ"ב רעו כה),
 - חימום המים במקוה נשים (מאמ"ר קכ).
 - מניעת מחלוקת בבית כנסת (מאמ"ר שם)
- **יש מתירים לצורך מצוה דרבים שאי אפשר לעשותה באופן אחר** (לוית חן יז כה) כגון הדלקת תאורת הלוגן בבית הכנסת כשלא ניתן להתפלל ולכתחילה יאמרו לנכרי אחד שואמר לנכרי אחר.
- **בפסיק רישא** מותרת מהדין אמירה לנכרי אך צריך זהירות רבה שתהיה עיקר כוונתו של הישראל והנכרי לצורך המותר. כגון
 - פתיחת מקרר להוציא מאכלים לסעודת שבת כשנדלקת נורת להט.
 - ויש מחמירים בזה (גר"א שם) ולשיטתם יש לומר לו לפתוח לצרכו כגון שיקח לעצמו פרי מהמקרר.
- **במקום מחלוקת הפוסקים** כלומר שיש הסוברים שגם ליהודי מותר לעשות זאת בשבת כשאין לו עיצה אחרת.
- חימום מרק מבושל שהצטנן על פלטה (ביה"ל רנג ה) (**באופן המותר**, שאין בו איסור החזרה או נתינה).